
Zpravodaj

**SMIŘIC, RODOVA
a HOLOHLAV**

1

19. března 1998

Jaro je tady ***

Veselé Velikonoce

VOLBY • VOLBY • VOLBY • VOLBY • VOLBY • VOLBY

Letošní rok je v naší republice ve znamení voleb. Už proběhly volby prezidenta republiky.

Nechybělo mnoho a i u nás ve Smiřicích jsme mohli mít také předčasné volby do městského zastupitelstva. Jistě jste se dověděli, že na mimořádném zasedání městského zastupitelstva 13. listopadu 1997 odstoupilo celkem 8 zastupitelů. Nejdříve to vypadalo, že funkci v zastupitelstvu nepřijme nikdo z „náhradníků“. V současné době už dva občané (rozmýšlí se třetí) slíbili práci v městském zastupitelstvu, složili předepsaný slib a už svým hlasováním při jednání MZ rozhodovali.

V červnu nás už téměř určitě čekají předčasné parlamentní volby. Na politické scéně dochází k velkým přesunům. V předvolebním boji se jistě ještě dovíme mnoho o politických protivnících. Uslyšíme mnoho hezky znějících předvolebních slibů. Měli bychom ale používat svůj dobrý rozum (někdy se říká zdravý selský rozum) a dobře se rozmyslet, komu dáme svůj hlas.

Aby nebylo těch voleb málo – ke konci tohoto roku nás budou čekat ještě jedny volby.

Kdyby mělo být ještě referendum o vstupu České republiky do NATO, z hlasování bychom téměř nevyšli.

INFORMACE Z RADNICE

Zasedání městského zastupitelstva 29. 1. 1998

- První bod programu tohoto zasedání MZ měl zajistit to, aby městské zastupitelstvo mohlo právoplatně jednat a rozhodovat. Předepsaný slib člena MZ složili p. Josef Čeněk (při komunálních volbách r. 1994 byl volen jako nezávislý na koaliční kandidátce ODS + KDU-ČSL – získal 596 hlasů voličů) – nahradil v MZ p. Václava Suchánka a p. Luděk Federsel (při komunálních volbách r. 1994 byl volen jako nezávislý na kandidátce KSČM – získal 221 hlasů voličů) – nahradil v MZ jednoho z volební kandidátky KSČM. Podle p. starosty slíbil práci v MZ i p. Josef Matyáš (jako nezávislý byl na kandidátce ČSSD).
Do městské rady byla navržena pí Zdeňka Dvořáková, byla schválena všemi hlasy zastupitelů a ona funkci přijala (v MR nahradila zemřelého p. Václava Andrejse).
- Dům města v Palackého ulici, ve kterém bylo umístěno sklenářství p. Spurného a EZ servis p. Hlaváčka, bude pronajat firmě p. Třasáka z Jaroměře, která zde zavede prodej stavebnin.
- Jsou zrušeny dotace na obědy poskytované ve školní kuchyni. Obědy pro cizí strávníky budou nyní za cenu 32,- Kč. Obědy se prodají i pro žáky škol (na obědy sem budou od září 1998 chodit i žáci nově postaveného SOU potravinářského).
- Za umístění jednoho dítěte v mateřské škole bude od 1. 1. 1998 vybírán poplatek ve výši 155,- Kč za měsíc.

- ### Akce MěÚ plánované pro rok 1998

Dne 22. 1. 1998 zpracoval: Milan Moník

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

- Ke slovu se dostali i bývalí (a v listopadu odstoupivší) zastupitelé. V čase určeném pro připomínky občanů vznesli (p. Dr. Jandera, p. Spurný i p. Kutil) na adresu starosty výtky k jeho názorům publikovaným v různých sdělovacích prostředcích (v novinových článcích, v televizi

i v rozhlase). Pan starosta se nenechal vyvést z míry a s klidem jemu vlastním odpovídal. Slovní přestřelka nepřinesla žádný konkrétní závěr.

- Za obyvatele Rodova promluvil p. učitel Jan Novotný, kterému se nelíbilo, že plynofikace jejich obce je v plánu MěÚ podmíněna zatím ještě ne zcela jistým prodejem akcií města. Odpověď pana starosty dala p. Novotnému a tím i obyvatelům Rodova jen dosti mlhavou naději na brzkou plynofikaci obce.
- V úterý 27. ledna 1998 proběhla kolaudace rekonstruovaného sálu Dvorany. Od března už jsou zde plánovány kulturní akce – na některé už je vyprodáno.

~~~~~

Likvidace domovních odpadů ve Smiřicích

informace všem občanům

Od 1. 1. 1998 vstoupil v platnost nový zákon o odpadech č. 125/97 Sb.

Povinnost občana

V souladu s tímto zákonem občany upozorňujeme, že každý občan je povinen likvidovat odpady prokazatelným způsobem. Pokud někdo není zapojen do svozu odpadu prostřednictvím firmy Rund, je příslušný orgán obce oprávněn požadovat písemné doklady o jiném druhu likvidace odpadu – tj. smlouvu s jinou firmou zabývající se likvidací tuhého komunálního odpadu (TKO), či vážní lístky ze sběrný druhotných surovin apod.

V případě, že občan nebude moci prokázat zákonnou likvidaci svého odpadu, lze s ním zahájit správní řízení dle přestupkového zákona č. 200/90 Sb.

Služba občanům

Další změnou a službou města občanům je, že obec bude v souladu se zákonem provádět dle potřeby 1 až 2x ročně svoz nebezpečného odpadu od občanů: zbytky barev, olejů, ředitel, zbytky postřiků a jiných chemických látek vyskytujících se v domácnostech. Svoz bude prováděn pojízdným separačním vozidlem oprávněné firmy a bude občanům včas oznámen. Tato služba je prováděna občanům zdarma. Město dále umožní občanům bezplatnou likvidaci zářivek a baterií – suchých galvanických článků.

Nad rámec svých povinností zajistil městský úřad bezplatnou likvidaci pěnového polystyrenu – ten je možno odevzdávat v Dadrusu ve Smiřicích anebo v areálu bývalého Stavocentra v zámku ve Smiřicích. Od 1. 7. 1998 bude možná i bezplatná likvidace keramických odpadů jako jsou stará umyvadla, WC mísy, otlučené nebo rozbité talíře, hrnce tzv. zeláky, květináče, nepoužitelné obkladačky apod.

Změna způsobu placení

Nový zákon o odpadech upravuje i způsob platby. Příjemcem poplatků je obec, která pak provádí finanční vypořádání s firmou likvidující odpad – v případě Smiřic se jedná o firmu Rund Nový Ples. V praxi to znamená, že občané budou platit poplatek za popelnice v hotovosti v účtárně Městského úřadu Smiřice v době úředních hodin:

úterý	7,00 – 11,30 hod. a 12,30 – 17,00 hod.
čtvrtek	7,00 – 11,30 hod. a 12,30 – 16,00 hod.

V roce 1998 by měly být poplatky za odvoz odpadu zaplacený do konce měsíce dubna. V dalších letech bude zaplacení poplatků požadováno do konce února. Neplatiči budou 1x upomenuti a pokud potom nedojde k zaplacení do 14 dnů, bude záležitost řešit přestupková komise Městského úřadu Smiřice.

Přihlášky, odhlášky, změny svozu TKO

– to vše vám zařídí na MěÚ Smiřice, odbor správní a životního prostředí. Změny ve svozu jsou možné v polovině a ke konci roku. Připomínáme, že dvoutříměsíční svozy odpadů se povolují výjimečně a to osobám osamělým, maximálně manželským párům, které nepoužívají k vytápění tuhá paliva. Zájemce o povolení dvoutříměsíčního svozu předkládá žádost městské radě MěÚ Smiřice.

Připomínka

Řada měst a obcí má potíže s obecními a městskými rozpočty. Nejinak tomu je i u nás ve Smiřicích. Přesto se město Smiřice snaží hospodařit tak, aby i v dalších letech bylo schopno nadále dotovat občanům likvidaci odpadů. Dá se předpokládat, že roční částka 300,- Kč za tříměsíční svoz odpadu je skutečně přijatelná pro každého.

Pokud ještě někteří občané stále tvrdí, že žádný odpad nemají, měli by se poctivě zamyslet nad pravdivostí svého tvrzení. Zatím mají čas na rozmyšlení do konce dubna.

Když se rozhodnou správně, vyhnou se zbytečnému a jistě i nepříjemnému projednávání před přestupkovou komisí!!!

Vypalování trávy???? Ne!!!

Vypalování trávy odporuje zákonu o ochraně přírody i zákonu o požární ochraně. Vypalovači trávy se navíc vystavují nebezpečí pokuty.

Vypalováním travních porostů se obvykle ničí kulturní druhy rostlin a drobní živočichové. Na vypalování v tomto ročním období nejvíce doplácejí především slepýši, ještěrky a některé druhy brouků. Například početní stav ještěrek se na vypáleném území obnoví asi až za pět let. Plevelé mají kořenový systém natolik odolný a rozvětvený, že jim oheň příliš neuškodí. Opakované vypalování přežívají pouze méně kvalitní druhy trav. Ekologické organizace upozorňují na to, že rozhodně převažují záporné následky.

Svoz roští bude proveden v době od 30. března do 29. dubna t. r.

Po tomto termínu již nebude možné odložené roští zlikvidovat a zůstane na místě až do dalšího roku. Na vysvětlenou: Město Smiřice nemá vhodné místo pro spálení větví. Proto je tato záležitost řešena ve spolupráci s obcí Holohlavy v rámci „Pálení čarodějnic“.

Odbor správní a životního prostředí
Marcela Mráková

9 v dějinách Smiřic

Gallasové ve Smiřicích

Abychom neztratili souvislosti. Vzpomeňme si, jak neklidná doba nastala po bělohorské bitvě roku 1620. Jedni byli zatracováni, druzí byli odměňováni. Proto byli roku 1635 Trčkové zbaveni svého majetku (např. smiřického a opočenského panství) a po vleklém jednoročním procesu právě Smiřice dostal za své zásluhy generalissimus **Jan Matyáš hrabě Gallas**. Když **hrabě Gallas** roku 1647 zemřel, panství měli převzít jeho nezletilí synové – bratři **František Ferdinand** a **Antonín Pankrác**. Do roku

1659

však vzhledem k jejich nezletilosti spravovala panství Smiřice Anna Marie Dorota rozená hraběnka z Ladronu s poručníky Václavem Michnou z Vacínova a Matoušem z Vernieru. Tito poručníci nechali provést v uvedeném roce **1659** vizitaci (možno říci kontrolní prohlídku) celého smiřického panství. Na jejich pokyn potom sepsal Lorenz Košin z Freydenfeldu nová urbární registra panství. Z nich potom vyplynulo, co tehdy ke Smiřicím patřilo:

1 městys (malé městečko) Smiřice se zámek, 53 vesnic, 14 dvorů, 8 mlýnů, 60 rybníků a další příslušenství. Jak tehdy vypadal zámek? Přečtěme si jeho popis:

„**Smiřický zámek** (ano, zde už je uváděn **zámek**!) je z gruntu od kamene s mnohými pokoji, komorou, sklepy suchými a spižírny vystavěný, střecha šindelem pobitá, vůkol téhož zámku příkopy a v těch příkopách voda, na příkopách některé kusy zahrady vysázeny, před tím zámek pivovar se vším příslušenstvím a co k pivovaru náleží, při něm pokoje, kde hejtman zůstává, vše od kamene vyzdviženo, v kterémžto pivovaře za předešlých let starý a bílý pivo na 60 sudův čtyřvěderných se vařivaly, nyní pak toliko pšeničná piva na 30 sudův čtyřvěderných se vaří a dává se na jeden sud pšenice jeden strych, při témž pivovaře velký štok od kamene vyzdvižený, v kterémžto marštalý na mnoho koní jízdních i kočovských, a nahoře nad těmi marštalemi špejchary na sypání obilí se nachází, dole pak také vedle téhož štoku nacházejí se chlívy pro hovězí dobytek, vedle nich kůlna pro vozy, též dílna pro koláře a ratejna pro čeled' a za touž ratejnou veliká štěpnice s mnohým pěkným stromovím vysázená a v též štěpnici mlíčník a pramen vody okolo něho tekoucí.“

Na císařský rozkaz vypracoval jistý Jindřich Kindler inventáře smiřického a opočenského panství. Nutno podotknout, že i Kindler uvádí inventář smiřického panského sídla pod označením zámek:

Inventář zámku smiřického 26. ledna 1635:

„V zámku, když se **šnekem vedle kuchyně** chodí, v tom šneku jsou 2 okna s prohlídacími koláči. Při témž šneku jsou 1 dveře s panty obíjený bez zámku.

Nad kuchyní vedle toho šneku na levé ruce jest pokoj, při němž jsou 1 dveře roztlučený s zámkem západitým, 1 kamna pěkná zelená, 1 okno s prohlídacími kotouči okovanými, v němž jest pšenice kontribuční, kde se topí, jsou 1 dvířka, že se *prsk* (? zřejmě součást krbu nebo kamen – možná topeniště) zavírá s malými panty.

Na pavlači: **druhý pokoj nad kuchyní**, při němž jsou 1 dveře s zámkem ocínovaným s černými panty, 2 okna okovaná s prohlídacími kotouči, kamna zelená... Při témž pokoji jest komora, stupně kamenný, 1 dveře prostý bílý a zámkem a panty pocínovanými, v komoře jest prkenná podlaha, 1 okno okovaný s prohlídacími kotouči...

V **zeleném pokoji** jsou 1 dveře zelený s zámkem a panty pocínovanými, 1 kamna pěkně zelená, na nichž jest pana Trčky erb, 4 okna okovaná s prohlídacími kotouči... při témž pokoji jest komora, při ní dveře s zámkem a panty pocínovanými, 3 okna veliká okovaná s prohlídacími kotouči.

Vedle toho zeleného pokoje jest **Tafelstubb** (pozn. zřejmě jídelna), při níž dveře fasovaný roztlučený s zámkem pocínovaným a prostými panty, 1 kamna zelená, 3 okna veliká s prohlídacími kotouči. Při témž pokoji jsou 1 dveře prostý jdoucí do druhého pokoje s zámkem, černým krytem a panty prostými, v tom pokoji vedle té taflstubb jsou 1 kamna zelená, 2 okna okovaná s prohlídacími kotouči; zůstává v něm obilí, jest strop vyřezávaný a malovaný, 1 dveře fasovaný s panty pocínovanými..., lavice z jedné strany od kamen, druhé dveře prosté jdoucí do **komory** s zámkem a panty pocínovanými, 1 dveře jak se na pavlač chodí fasovaný, roztlučený s zámkem černým, krytem a panty pocínovanými, 2 okna veliká okovaná s prohlídacími kotouči...

Při té komoře jest ještě jedna komora, prkny přepažená a 1 dveře fasovaný s zámkem krytým, ..., pavlážka chodící, při ní 1 prostý dveře; v té komoře jest kontribuční obilí.

(Následuje 9 stran popisů všech místností zámku – bylo jich přes 40. Jejich popis je v podstatě téměř stejný – proto přeskočíme až na konec inventáře.)

Vedle ní **psinec** a potom **světnice** u vrat, při ní 1 dveře prostý bez zámku, 1 okno prostý roztlučený, ..., 1 kamna prostá...

Vedle vrat **komora**, kde vrátný svůj byt má, 1 dveře bez zámku a s prostými panty. Vedle té komory ještě druhý **dvě komůrky**, kde myslivec své věci má, jsou dvířka při nich prostá bez zámku. Před těmi komůrkami jsou haltýře dva (pozn.: haltýř, řidčeji haltěř nebo haltír = sádka na ryby = vodní nádrž s průtokem čerstvé vody pro chov ryb, nebo to mohla být vodní jímka jako zásobník vody, nebo zastřešený splávek upravený pro umístění nádob s mlékem pro jejich chlazení), kde ryby pro potřebu k útratě se dávají...“ (SÚA, SM 0/23/14).

Jak je patrné z inventáře, bylo na Smiřicích již rabováno. Nelze zodpovědět, zda poškození inventáře je nutno přičíst vojákům či trčkovským poddaným při rebelii roku 1628.

(Pokud tento historický seriál ve Zpravodaji pozorně čtete, můžete sledovat, jak se zámek a městečko během 17. století postupně vyvíjely.) Smiřický hospodářský dvůr je v urbánních registrech pouze jmenován s výčtem inventáře a dobytka.)

V historických záznamech z té doby se také uvádí, že ve Smiřicích je zámek s početným zámeckým a úřednickým personálem. Bydlel zde hejtman, kancelista, důchodní, purkrabí, stolník, korporál (kaprál, desátník), klíčnice, kuchař, topič, kočí, vrátný, několik řemeslníků a pivovarský personál.

Všimněte si, že zde není uveden žádný kněz – v té době ve Smiřicích ještě kostel nebyl. Smiřice v tomto směru plně spadaly pod Holohlavy (viz článek o dějinách holohlavského děkanství). Z historických pramenů bychom se dočetli, že obraz pobělohorského rekatolizačního úsilí byl dosti neúspěšný a neutěšený. Navíc si vzpomeňte na předcházející díly našeho seriálu (**1629 i 1639**), kde jsme se dověděli o nájezdech Švédů, o náboženském útlaku, neúrodě a hladomoru. Jak jistě uznáte, ani naši předchůdci to neměli vůbec lehké!

(Všechny uváděné údaje jsou převzaty ze Státního ústředního archivu v Praze a z Desek zemských větších.)

(mv)

Stalo se před...

Následující dvě zprávičky se měly dostat do Zpravodaje ještě v roce 1997 – poslední číslo už bylo zcela zaplněno – vycházejí tedy s určitým zpožděním.

Stalo se před 130 lety

Před 130 lety vlastnil Smiřice podnikavý továrník baron Liebig. Za Liebigů došlo ve Smiřicích k několika změnám: dali do pořádku zámek, u zámku byl založen park a zahrada, Na lednici byl postaven sklep pro uskladnění piva a restaurace pro 200 stolujících (opravdu pro 200! – byly zde pořádány pravidelné koncerty vojenské hudby z Josefova), byla postavena pila (která přispěla k tomu, že kolem Smiřic zmizely dubové lesy – dubiny), byla postavena budova nádraží (byl to určitě i Liebig, kdo prosazoval vybudování železniční dráhy Pardubice–Liberec)...

A právě přesně před 130 lety byl uveden do provozu i zdejší cukrovar. O něm už víme, že „nepřežil“ rok 2000 a je čím dál chatrnější troskou.

Stalo se před 300 lety

Dne 9. srpna 1697 – bylo to v době, kdy už Smiřice vlastnil rod Šternberků – přišla komoře pozoruhodná zpráva a žádost smiřických úředníků. V první řadě úředníci oznamovali, že 21. června 1697 vypukl ve vrchnostenském pivovaru ve Smiřicích nenadále ukrutný požár. Vyhořel nejen samotný pivovar, ale i jeho sladovna. Požár zachvátil i zdejší velký mlýn. Přenesl se také na celé městečko Smiřice a dokonce i na sousedící Smiřičky. Ohně bylo ušetřeno jen několik málo domů.

Úředníci ve své zprávě dále oznamovali, že Jan Josef ze Šternberka chce znova stavět. Proto požadovali o poskytnutí dřeva z pardubického panství. Zda byla nakonec žádost vyřízena kladně, není známo. Pardubičtí úředníci upozorňovali na nedostatek dříví na komorních panstvích Pardubice a Brandýs. V úvahu přicházelo pouze dřevo z albrechtického revíru na častolovickém pomezí (SÚA, NM S 44/4).

Kapitoly z historie Holohlav

Děkanství v Holohlavech

Když se zaměříme na dějiny našeho regionu (zvláště na dějiny Holohlav a Smiřic) zjistíme, že ve Smiřicích bývala soustředěna moc světská (na zámku) a v Holohlavech bývala tehdy velmi významná moc duchovní (na faře – na děkanství). Vrchnost světská – vrchnost duchovní – to byly pojmy velmi často užívané a nebyla to jen planá slova; nad rozlohou a velikostí farnosti holohlavské před rokem 1718 nás jímá úžas. Chceme-li se věnovat historii Holohlav i Smiřic, musíme se proto zaměřit na historii holohlavského děkanství. Bude využito práce dlouholetého kronikáře z Černožic pana Jaroslava Macha, který tyto poznatky před několika lety soustředil hlavně z kronik holohlavského děkanství.

V Holohlavech se mluví vždy jen o děkanství, od roku 1516 jsou jmenováni jen děkanové, žádní faráři. Který z nich byl první, nevíme. Lze mít za to, že vzestup smiřického panství se odrážel i v děkanství holohlavském, vrchnost duchovní a světská měly tehdy obě stejnou váhu. Hlavně také proto bude ve Zpravodaji věnována pozornost holohlavskému děkanství:

Vznik holohlavského děkanství

Dnes už se nedá zjistit, ve kterém století toto beneficium (pozn.: *beneficium* = církev. práv. trvalé právo na určitý úřad a požitky s tím spojené) a pod kterým patronem vzniklo. Že však patří k nejstarším beneficiím je doloženo, a jak uvádí Král ve svém průvodci po biskupství královéhradeckém, farní kostel existoval v Holohlavech již roku 1380. Už při roku 1365 však najdeme zmínku o nadaci k holohlavskému kostelu černožickým Matějem a holohlavským Benešem (?).

Děkanství Holohlavy před rokem 1718

Kostely v okolí, které dnes nazýváme farními, byly tehdy vesměs filiálními ke kostelu holohlavskému. Jejich význam však spočíval na velikosti osad při nich, na možnosti pohřbívání kolem nich a na pravidelnosti služeb božích. Fary tu však nebyly, protože tyto kostely neměly vlastního kněze. Dojížděl k nim děkan holohlavský a jemu tři podřízení kaplani. Ti museli veškerou práci zastat sami. K holohlavskému děkanství do roku 1718 patřily tyto přifařené obce:

ves	duší	ves	duší
Holohlavy	190	Město Smiřice	381
Černožice	89	Čáslavky	43
Číbus	68	Vlkov	152
Újezd	103	Velká Skalice	145
Malá Skalice	58	Hubíles	56
Smržov	70	Černilov	423
Výrava	169	Librantice	137
Divec	65	Bukovina	92
Lejšovka	66	Libřice	120

Hořiněves	124	Račice	195
Máslojedy	158	Sendražice	152
Rodov	87	Habřina	161
Neznášov	70	Jasenná	278
Ples	353	Semonice	147
Rožnov	91	Žiželeves	128
Jeřičky	26	Vrchovnice	53

Holohlavské benefícium tedy až do doby rozdělení čítalo 32 obcí se 4.471 dušemi.

Pozn.: Podle uvedených počtů duší můžeme usuzovat na přibližnou velikost vsí v té době – např. Černilov se jeví jako největší. Počet duší ovšem nelze zaměňovat s počtem obyvatel. Jednalo se pouze o dospělé osoby, které o velikonočních příjímaly svaté svátosti ve **víře katolické**.

K holohlavskému beneficiu přináležely i tyto farnosti a kostely – je uvedeno i místo pohřbívání zemřelých:

- děkanský kostel v Holohlavech pod patronem sv. Jana Křtitele – pohřbívání zemřelí ze Smiřic, Holohlav, Černožic, Čáslavek
- farní kostel v Čibuzi pod patr. sv. Václava – při kostele odpočívají osadníci z Číbuze, z Vlkova, z Hubílesa, ze Smržova, z Újezda, z Velké a Malé Skalice
- farní kostel v Černilově pod patr. sv. Štěpána – zde byli pochováváni zemřelí z Výravy, Librantic, Dívce, Bukoviny, Lejšovky
- farní kostel v Jasenné pod patr. sv. Jiří – zde byli pohřbíváni zemřelí z Jasenné a Starého Plesu (na místě dnešního Josefova)
- farní kostel v Žiželevesi pod patr. sv. Mikuláše – na hřbitově leží zemřelí ze Žiželevesi, Jeřiček, Vrchovnice
- filiální kostel sv. Michaela v Libřicích – u kostela leží zemřelí z Libřic
- filiální kostel sv. Prokopa v Hořiněvsi – zde byli pochováni mrtví z Hořiněvsi, Račic a Máslojed
- filiální kostel sv. Stanislava v Sendražicích – na hřbitově odpočívají zemřelí ze Sendražic, Rodova
- filiální kostel sv. Václava na Chloumku – zde leží zemřelí z Habřiny, Neznášova
- filiální kostel sv. Markéty v Semonicích – zde byli pohřbeni zemřelí ze Semonice a Rožnova
- filiální kostel sv. Jiljí v Plesu – zde byli pochováváni osadníci z Plesu (z jeho části)

Pozn.: V kronice následuje náčrtek celého holohlavského děkanství, jak vypadalo do roku 1718. Za sousedy mělo tehdy: panství opočenská, město Jaroměř, panství žirečské, panství hořiněvské, statek Neděliště a město Hradec Králové.

Děkanství Holohlavy po roce 1718

Uvedené obce a kostely byly součástí děkanství holohlavského až do roku 1718, kdy bylo děkanství rozčleněno.

Za důvod rozčlenění uvádějí farní kroniky především mnoho práce, velkou vzdálenost z Holohlav k jednotlivým obcím a kostelům a časté překážky povětrnostní i velké vody vylité z řek, nehledě ke špatným cestám.

Rozdělení navrhl biskup hradecký Jan Adam Vratislav hrabě z Mitrovic a projednal se smiřickým pánem Leopoldem hrabětem z Paarů. Záležitost byla pečlivě uvážena, neboť zmenšením farnosti se zmenšil i desátek a tím i zdroj živobytí pro kněze. Po rozčlenění vznikly odtržením tři další farnosti:

- černilovská s obcemi: Černilov, Výrava, Librantice, Divec, Bukovina, Lejšovka a Libřice s filiálním kostelem
- jasenská s obcemi: Jasenná a Ples s filiálním kostelem
- hoříněvská s obcemi: Hoříněves, Račice, Máslojedy, Rodov, Vrchovnice a Žiželevs s filiálním kostelem

Děkanství holohlavskému zbyly: město Smiřice, Holohlavy, Černožice, Čáslavky, Trotina, dvůr Zderaz, Číbuz, Velká a Malá Skalice (dnešní Skalice a Skalička), Hubíles, Újezd, Vlkov, Smržov, Semonice, kostel na Chloumku s obcí Habřinou, Neznášov, Rožnov.

Zřizování nových farností nebylo provedeno současně, ale postupně. Členění bylo ukončeno roku 1725.

O 60 let později při dalším rozčleňování v roce 1785 byly vytvořeny další dvě farnosti – holohlavské děkanství se zmenšilo o dalších 8 obcí.

- k farnosti čibuzské připadly: Číbuz, Velká a Malá Skalice, Hubíles, Újezd, Vlkov a Smržov
- k farnosti sendražické byla přičleněna Trotina.

Holohlavskému děkanství zůstaly pouze obce: Holohlavy, Černožice, Čáslavky, Semonice, Rožnov, Neznášov, Habřina, Zderaz (vesměs připadající pod panství Smiřice).

	domů	katolíků	židů	jinověrců
Smiřice	150	1.190	27	17
Holohlavy	53	436	--	--
Černožice	43	355	--	10
Čáslavky	12	78	--	15
Semonice	51	250	--	118
Rožnov	41	185	--	75 helvetů
Neznášov	37	200	--	40 helvetů
Habřina	63	452	--	1 helvet
Zde raz	1	22	--	--

Všichni jinověrci z těchto obcí, tj. helveti, evangelíci patřili pod pastora v Černilově, kde každá z těchto nauk měla vlastní modlitebnu a pastora.

Původní holohlavské děkanství sousedilo s panstvím: opočenským (smiřickým), žírečským, hoříněvským, s městem Hradec Králové, se statkem Neděliště.

Po rozčlenění mělo děkanství sousedy: na východě farnost čibuzská a jasenská, na západě chotěbořská a hoříněvská, na jihu sendražická a lochenická a na severu jaroměřská.

Aby bylo možno rozčlenění uskutečnit, musela být sepsána mnohastránková smlouva, tak zv. „nadační“, ve které se uvádí, kolik která obec svému knězi musí ročně odvádět desátku. Desátek spočíval v obilí – v žitě a ovsu – jednak v zrní, jednak ve slámě nevymláčené. Ze dvorců se odváděl i sýr, máslo, vejce. Od jednotlivých občanů za úkony při křtu a udělení dalších svátostí se dostávalo podle jejich majetku, buď v groších, krejcarech, nebo i v kuřatech, vejcích a husách. Dávky a nadace jsou psány velmi podrobně a pečlivě. Celková smlouva při rozdělení děkanství byla podepsána i dvěma svědky:

Svědkové:

Josef Mladota ze Solopisk
František Mladota ze Solopisk

Leopold z Paaru, majitel panství
Jan Adam Vratislav z Mitrovic, biskup hradecký

Pozn.: Částečné znění nadační smlouvy je přepsáno v kronice černilovského děkanství hned na prvních stranách, ale obtížně čitelné, ve staré němčině, zkreslené i špatným rukopisem.

Patronát

Dnes už nemůžeme přesně říci, kdo vše byl po staletí patronem holohlavského benefícia. Roku 1365 je zmínka o nadaci k holohlavskému kostelu černožickým Matějem a holohlavským Benešem. V letech kolem roku 1404 to byli nejpravděpodobněji Smiřičtí, tj. Jan Smiřický až do roku 1426, pak Jindřich Smiřický do roku 1438 a znovu Jan Smiřický do roku 1452. Kolem roku 1495 přešlo panství do vlastnictví rodiny Trčků, která vykonávala patronátní právo až do roku 1634. Když ale byl 25. února 1634 mladý Adam Erdman Trčka v Chebu zavražděn (společně s Albrechtem z Valdštejna), bylo panství zkonfiskováno a na rozkaz Ferdinanda II. darováno Matyáši hraběti z Gallasu. Od Gallasů přešlo panství na Šternberky a od těchto na hraběte z Paarů. V roce 1770 odkoupil panství Smiřice od hraběte z Paarů císař Josef II. a holohlavské beneficium od té doby stojí pod nejvyšším královským patronátem.

Špitál

Ve farnosti a to dokonce v samotných Holohlavech, se dosud nachází špitální budova (chátrající budova vedle kostela), která byla určena pro osm starých a nemocných lidí z řad poddaných. Zakladatelem špitálu byl roku 1523 Vilém Trčka a jeho manželka Barbora z Bieberštejna. Nadační list špitálu má toto znění:

„V kvaternu (pozn.: kvatern = kniha desek zemských) trhovém bílém, léta 1523 v pondělí po Provodní neděli Barbora Žerotínská z Bieberštejna a na Smiřicích, předešlá manželka někdy Viléma Trčky z Lípy a na Veliši, přiznala před úředníky pražskými, že pro dobrý a milosrdný skutek má, jest a bude povinna úroku platu holého, věčného i s budoucími svými potomky, držiteli Smiřic na časy budoucí a věčné, platiti a vydávati ze statku a panství smiřického chudým lidem do špitálu ve vsi Holohlavech, který jest kdysi od Viléma Trčky z Lípy a na Veliši, od předešlého manžela jejího, zřízen.

Tento též každého roku chtěl 70 grošů rozdílně, tj. 35 grošů (míněno v kopách) na každého sv. Havla a tolikéž kop grošů na sv. Jiří přiznávati i na školu v Holohlavech, kterou postaviti dal. Pro vychování žáků a opatření jejich 20 kop grošů, kantorovi, neb správce školy 10 kop grošů každého roku vydávati a ona též tolik ročně má a povinna bude.

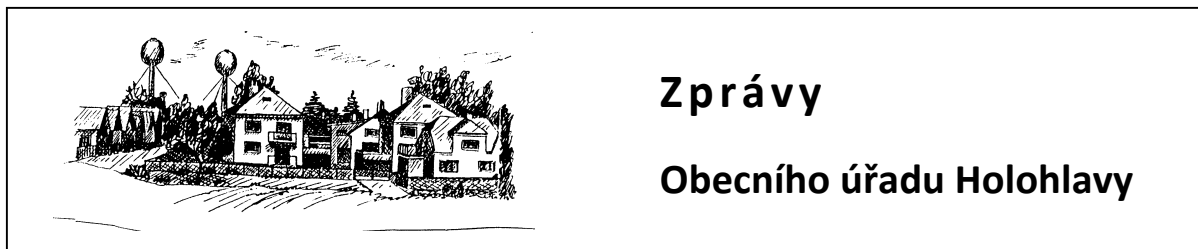
Vší sumy to jest jedno sto kop grošů ze statků a panství smiřického a na to se ona, Barbora z Bieberštejna i s budoucími svými potomky zavazuje pro budoucí a věčné časy. To jest pro špitál a školu. Ve kterého špitálu budou chudí a nuzní z panství Smiřického, kteříž se již rukama svými živiti nemohou. A to obojího pohlaví. Ti aby se vyhledali, byli opatřeni stravou i oděvem a tolikéž i do školy aby přijímáni byli lidé a děti lidí chudých, které rodiče sami již odchovati nemohou. Ti aby se ku Boží chvále dobrým a pobožným věcem učili a lektor pilen toho byl, aby taková mládež bedlivě ke všemu dobrému a chvalitebnému vedena byla... což vše i budoucí majitelé panství Smiřického bedlivě na paměti míti mají tak, jak to někdy dobré paměti on, Vilém Trčka z Lípy, předešlý manžel její, za života svého naříditi a vykonati chtěl.

Kdyby v budoucnu někdy plat vyplácen nebyl, tak, jak nahoře psáno, tu aby Karel z Bieberštejna, strejc její, byl-li by po její smrti živ, vyplácení poručil a kdyby se světa sejíti ráčil, tehdy kdokoliv jiný z rodu Bieberštejna nejstarší, a z bratří, nebo strejců, který dle zemských desk mohl se uvázati za dědice a panství tak dlouho užívati s lukami, lesy i rybníky, dokud by platů vyměřených do školy a špitálu se nevyplatilo.

Tento zápis jest v deskách zemských a povolením ur. pána p. Jana z Valdsteina na Hrádku nad Sázavou, nejvyššího komořího království českého, pod pečetěmi, Jindřicha Brozanského z Wer.....?, a na Žerotíně, místosudího král. českého a Vilíma z Malovic na Maršovcích, písaře téhož král. českého...

Ve čtvrtek po Seslání Ducha svatého na apoštoly. L. P. 1523.

Podle p. Jaroslava Macha z Černožic – pokračování přístě.

Rozpočet obce na rok 1998

Všichni bychom si přáli, aby obecní pokladna byla naplněná co nejvíce. Za více peněz se totiž dá více pořídít. **Výdaje** obce na její zvelebování jsou však závislé samozřejmě na jejích **příjmech**.

Příjem obce je řízen zákonem, kterým je stanoven podíl z celookresních a celostátních příjmů z daní násobený počtem obyvatel obce. V plné výši zůstává obci daň z nemovitostí, daň z podnikatelské činnosti fyzických osob (živnostníků) a poplatky (z pronájmu domů a pozemků, vstupného, z hrobů, ze psů, z provozu hracích přístrojů, za rybářské lístky, za ověřování podpisů...).

Rozpočet je připraven jako vyrovnaný – výdaje se rovnají příjmům.

Příjmy na rok 1998 činí celkem 3.320 tisíc Kč

Plánované výdaje na rok 1998:

- daňová výtěžnost	2 750 000,– Kč	- kanalizace Dlouhá ul.	1 500 000,– Kč
- za školní stravování	220 000,– Kč	- opravy chodníků	122 000,– Kč
- dotace státu	59 000,– Kč	- příspěvek na dopravu BUS	52 000,– Kč
- od obcí za provoz školy	60 000,– Kč	- na provoz školy (elektrina, plyn, voda, opravy)	247 000,– Kč
- za svoz odpadků (TKO)	70 000,– Kč	- na školní stravování	230 000,– Kč
- ostatní příjmy	161 000,– Kč	- na veřejné osvětlení	153 000,– Kč
		- na opravu hřbitova	70 000,– Kč
		- na odvoz odpadků (TKO)	121 000,– Kč
		- místní správa (elektrina, voda, stočné, různé opravy a údržba)	340 000,– Kč

Celý rozpočet a jeho podrobné údaje jsou uveřejněny na úřední desce.

Na nejvhodnější využití finančních prostředků je řada názorů. Na výstavbu kanalizace by obec potřebovala letos ne 1,5, ale 3 miliony Kč. Tuto stavbu je nutné dokončit v Dlouhé ulici, napojit na ni domky pod hřbitovem, aby splašky nestékaly do potoka Jordán. Dále je nutné opravit

komunikaci v Dlouhé ulici. Bude třeba začít s výstavbou nových sítí a tak zajistit nové stavební pozemky. Peněz se opravdu stále nedostává.

Obecní úřad Holohlavy

Sdružení zdravotně postižených ve Smiřicích

Ve smiřickém Zpravodaji se psalo o spolcích, které ve městě působily a svoji činnost provozují do současnosti.

Na to bych chtěl navázat a považuji za svoji povinnost alespoň krátce se zmínit o Sdružení zdravotně postižených občanů ve Smiřicích.

Z hlediska doby našeho působení jsme mladým spolkem. Musím předeslat, že jsme naši činnost zahájili v roce 1983 v bývalém Svazu invalidů. Organizace měla tehdy asi 32 členů. Zakládajícími členy byli pánové Ladislav Joneš, Jiří Mach, Květoslav Menger a Josef Tuček. Počet členů organizace se pak postupně rozrůstal až na současný stálý počet více než sto členů, kteří nejsou jenom ze Smiřic, ale i z okolních spádových obcí. Rajón naší působnosti sahá až k Černilovu, k Žiželevsi, do Světí a až do Všestaru – zahrnuje celkem 22 obcí. Sdružujeme občany s různým zdravotním postižením a s různými vadami. Proto jsme organizací smíšenou, která má od letošního roku samostatnou právní subjektivitu.

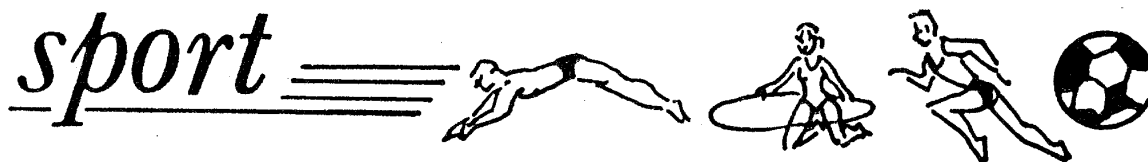
V současné době se snažíme být svým členům maximálně nápomocni jak právně radou, tak z části i skutkem.

V rámci okresu Hradec Králové jsou pro naše členy pořádány různé rekondiční pobyty podle jejich vad a podle postižení. Jsou pořádány i sportovní a zájmové akce. V součinnosti s okresním výborem tělesně postižených pořádáme zájezdy za kulturou a rekreací. V posledních dvou letech byly zajištěny pobyty u moře v Itálii. Poprvé to bylo ve středisku Bibione a v roce 1997 jsme strávili týden na riviéře v Numaně. Tyto pobyty se uskutečnily vždy až na konci sezóny. To naši členové uvítali, protože mohlo být využito posezónní slevy.

Někteří naši členové pracují jako volení zástupci v okresních výborech jednotlivých svazů – zástupce máme i v Celorepublikovém výboru tělesně postižených.

Budeme rádi, když do našich řad přijdou další, kteří by naše informace a pomoc potřebovali – přivítáme i naše příznivce. Výbor naší organizace se schází vždy každý první čtvrtek v měsíci v 17 hodin v zasedací místnosti Městského úřadu. Tento den je pro potřeby široké veřejnosti zároveň dnem konzultačním a případně i poradenským.

Vladislav Hofman, předseda organizace

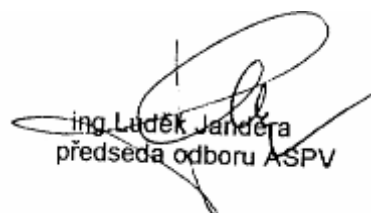
Pár vět o základní tělovýchově ve Smiřicích

Vážení spoluobčané,

dovolte, abychom vyjádřili názor na článek pana doc. Vratislava Svatoň, náčelníka ČOS v Praze, který byl prezentován v posledním Zpravodaji. O provozování základní tělovýchovy ve Smiřicích se v minulém období zasloužil především odbor ZRTV (Základní a rekreační tělesné výchovy), později ASPV (Asociace sportu pro všechny) při Tělovýchovné jednotě.

Velmi nás mrzí, že pan Svatoň na tuto prospěšnou činnost ve svém článku zcela zapomněl. Především byla opomenuta dlouholetá a dobrovolná aktivita cvičitelů, kteří se snažili pečovat o zdraví a pohyb smiřických dětí, žen, mužů a dalších kategorií. Mnozí potvrdí, že situace nebyla vždy lehká, jelikož i my jsme se hlásili k odkazům Dr. Miroslava Tyrše.

cvičitelé ASPV
Tělovýchovná jednota ve Smiřicích

ing. Luděk Jandera
předseda odboru ASPV

Z důvodu vyjádření našich pocitů uvádíme odpověď náčelníkovi ČOS v Praze:

Doc. Vratislav Svatoň
náčelník ČOS
Praha

Ve Smiřicích dne 20. 1. 1998

Vážený pane docente,

vždy jsem si vážil Vaší aktivní činnosti v tělovýchově, především z důvodu masového šíření myšlenky sportu pro všechny a zdravého pohybu. O to více mě mrzí Váš zkreslený a pravděpodobně záměrně překroucený názor na základní tělovýchovu ve Smiřicích, který jste prezentoval ve Zpravodaji na konci roku 1997. Ve Vašem článku je uvedeno několik lží a polopravd, které deklasují dlouholetou, dobrovolnou a obětavou práci cvičitelů ASPV (ZRTV). Tato skutečnost je pro mne naprosto zarážející, protože ještě donedávna jste hájil naše barvy.

Záměrně připomínám některé Vámi uvedené názory:

- „Asi jsme byli posledními nářadovci ve Smiřicích.“
- „... smiřické sporty fotbal, tenis a kuželky neztratily kontinuitu...“

- „... v současné době chybí ve Smiřicích nabídka k pravidelnému cvičení...“
- „... ve Smiřicích by se začalo více cvičit a sportovat...“

Jediná moje otázka zní: A co sport pro všechny?

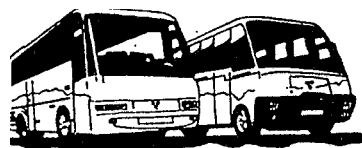
Ve Smiřicích přibližně 10 let zastávám funkci předsedy odboru ASPV (dříve ZRTV). Od října do června zajišťujeme pravidelné cvičení v tělocvičně ZŠ. Dále v rámci možností pořádáme akce především pro děti – Mikulášskou besídku, turistické pochody u příležitosti MDD atd. V průměru registrujeme 150–200 členů v kategoriích od rodičů s dětmi až po ženy a muže. Například v současné době navštěvuje hodinu aerobiku více jak 45 žen, mladší a starší žáky cvičíme v počtu 40 dětí a takto bych mohl pokračovat dále. Jediné, co dělá dnes Tělovýchovnou jednotu jednotou, je ASPV. Na otázku „Proč není doposud smiřický Sokol v Sokole?“ odpovím jednoduše, protože veškeré úsilí věnujeme udržení alespoň základního standartu bez populistických aktivit.

Jelikož cítím odpovědnost a povinnost vůči kolegům cvičitelům – p. Jágrové, p. Baborákové, p. Hojdíkovi, p. Janderové, p. Hornychovi, p. Davidovi, p. Tlukové, sl. Vašátkové, p. Dvořákové, p. Krejčímu, p. Burešovi, sl. Šolcové a dalším, budu patřičně reagovat v příštím čísle Zpravodaje.

Mrzí mě dále, že jsme se k tomuto problému dostali právě v roce 100. výročí trvání tělovýchovy ve Smiřicích. Váš „zajímavý“ článek mne opět utvrdil v jednom, že názory z nejvyšší mety jsou silně vzdáleny od reality.

[Handwritten signatures and stamps]
 ing. Luděk Jandera
 předseda odboru ASPV

Důchodci na cestách

Naši starší spoluobčané si oblíbili účastnit se výletů po celé naší republice. Proto i pro letošní rok pro ně připravili organizátoři zájezdů následující nabídku:

25. dubna 1998	Výlet do okolí Hradce Králové prohlídka zámku Opočno návštěva Hvězdárny Hradec Králové
23. května 1998	Výlet do oblasti Turnova prohlídka zámku Mnichovo Hradiště prohlídka muzeí Turnova a Železného Brodu prohlídka jeskyně Bozkov
20. června 1998	Výlet do oblasti Radhoště návštěva skanzenu v Rožnově pod Radhoštěm prohlídka muzea Tatry v Kopřivnici

- prohlídka Štramberské trúby
- 25. července 1998**   **Výlet do okolí Prahy**
prohlídka zámku Kačina
prohlídka zámku Kostelec nad Černými Lesy
prohlídka arboreta Průhonice
prohlídka lázní Poděbrady
- 22. srpna 1998**   **Výlet do jižních Čech**
prohlídka zámku Moravské Budějovice
prohlídka zámku Jaroměřice
zastávka u vodní nádrže Dalešín
prohlídka zámku Náměšť nad Oslavou
- 26. září 1998**   **Výlet do středních Čech**
prohlídka muzea kuriozit v Pelhřimově
prohlídka hradu Kámen
prohlídka Chýnovské jeskyně
prohlídka muzea keramiky a města Bechyně

Informace a bližší podrobnosti jednotlivých zájezdů budeme včas publikovat. V poplatku jednotlivých zájezdů bude cena za jízdné autobusem a ceny vstupenek při prohlídkách.

Organizátoři zájezdů: Holmanová Ludmila
Tykalová Ludmila
Opletal Vladislav

Druhý prezident

(3. pokračování z vyprávění p. Josefa Vorla – správce zahrad Pražského hradu)

Už ze dvou ukázek víme, že vztah pana prezidenta Masaryka k „vrchnímu správci zahrad Pražského hradu“ byl velice pěkný. I zpětná vazba byla shodná, navíc provázená úctou.

Byrokratický a poněkud přehlíživý postoj druhého prezidenta ČSR Dr. Edvarda Beneše vytvořil atmosféru diametrálně odlišnou. Na hradě zavládla formální hierarchie, v níž měl každý svou přihrádku, kterou nebylo rozumné překračovat.

Z textů pamětí p. Vorla vyplývá, že pan prezident Beneš měl podobný názor jako britská aristokracie: „Pro lidi je ctí, že nám mohou sloužit!“ Opomněl, že mnohaletá britská tradice a mladý, z revoluce vzniklý stát, budou mít jiná kritéria hodnot.

Krom toho zde bylo srovnání s jednáním jeho předchůdce – Masaryk, ač svým vzhledem aristokrat, vystupováním byl vzorem demokrata.

Pana Vorla též velice roztrpčila Benešova „diplomatická zapomnětlivost“. Když pan prezident odlétal do exilu, vydal mu přímý příkaz: „Pane zahradníku, odpovídáte mi osobně za královskou

zahradu. Chci ji po svém návratu nalézt takovou, jaká je. A dávám vám do péče Astu – starejte se o ni!“

Žádný z nich nepočítal s tím, že exil potrvá 6 let. Asta se projevila jako rozmazlený a náročný pes. Po několika incidentech v Praze ji vzal do péče jeho bratr p. Karel Vorel, který na sendražickém nádražíčku poskytl pro divokého hosta přece jen vhodnější prostředí. Ale po několika roztrhaných králících, slepicích i nepříjemnostech s nájemci honitby následovala cesta Asty do psího útulku v Praze. Zde za 20,– Kč (za války K) „psí potvora“ – tak ji pojmenoval p. Karel Vorel – dožila.

Návrat pana prezidenta do vlasti byl doprovázen hromadným propouštěním těch, kteří sloužili „protektorátní vládě“. Osobní příkazy byly diplomaticky zapomenuty. Asta též.

V řadě zapomínaných byli diametrálně odlišní lidé, jimž pan prezident kdysi cosi přikázal, či je o něco požádal. I když zprvu vykonání schválil. Za jiné, mnohé – Dr. Hácha byl ponechán smrti v hanbě, plukovník Moravec byl až takřka do smrti považován za strůjce atentátu na Heydricha, přestože před jeho důsledky prezidenta velice důrazně varoval. Pan Vorel byl za udržení stavu hradních zahrad „pouze“ propuštěn. Nesl to velice těžce a s pocitem křivdy i zemřel.

Při psaní svých pamětí si p. Vorel na adresu prezidenta Beneše povzdechl: „Byl to skutečný diplomat – něco jiného myslel, něco jiného říkal a něco jiného dělal.“

Do jaké míry byla tato slova ovlivněna uraženou hrdostí odborníka, či vyvolána charakterovými vlastnostmi pana prezidenta, nedovedu posoudit. Tak ale o něm soudil člověk, který se s ním v životě blíže setkal.

Vnímavý čtenář jistě cítí, že harmonie navozená étosem pana prezidenta Masaryka na jedné straně a odbornou fundovaností a pílí p. Vorla na straně druhé, byla za prezidentování Dr. Beneše silně narušena.

Tolik o městě Smiřice a o druhém prezidentovi.

Podle vzpomínek p. Josefa Vorla zpracoval 30. září 1997 ing. Lubomír Kupka

Z historie domů ve Smiřicích

V minulých dílech seriálu Z historie domů ve Smiřicích jste se mohli dovědět, že číslování domů ve Smiřicích začínalo u zámku s číslem 1 a pokračovalo západním směrem k nádraží. V tomto čísle Zpravodaje je uvedena historie domu čp. 6 (podle nového číslování). Jedná se o dům, který už v současné době nenajdeme – je už asi 15 roků zbořen. Tento rohový dům patřil do areálu bývalého lihovaru. Stával přibližně proti oknům České spořitelny. Na další straně je fotografie, zachycující jeho demolici (vlevo je vidět budovu fy Reuter a budovu fy Danisco).

Dům Sachsovský

čp. 115 – podle nového číslování čp. 6

Rolí bylo k němu připsáno 24 strychů (poz.: 1 strych = 1/2 jitra = 1 korec = 0,2877 ha), 3x platil úroku 38 gr., o sv. Jiří a o sv. Havlu odváděl 1 a půl slepice. K tomuto domu bylo přikoupeno od gruntu Matěje Sehnoutka ze vsi Holohlav 6 strychů polí, z nichž držitel platil úroku ročního 12 gr., desátky z krávy 1 kr., z domu 1 kr.

K vdově Alžbětě po Michalovi Volkovi přiženil se r. 1681 Tobáš Kroupa, jemuž byla živnost svatební smlouvou připsána. R. 1709 pozůstalé děti byly již plnoletými a pastorní otec Kroupa předal jim živnost se vším příslušenstvím, jak jej sám držel.

Od Jana Jakuba Kroupy převzal živnost 23. Augusty 1709 Vilém Brandstetter za 192 zl. 51 kr. Přídavek: 2 klisny, valach, hříbě, 4 krávy, 3 husy, 2 vozy, pluh s radlicí, hák. Ve světnici zanechává prodávající stůl, kamnovec v kamnech, 2 židličky, díž pro pečení chleba, stoleček, dvě putny, 2 vany, 2 kádě, 3 škopky, moučnice na mouku, truhla pro vaření, 2 kozy, v kamnech železný hák, v ohništi rožeň, pohrabáč.

Od Viléma Brandstettera převzal živnost 14. února 1719 Jan Fryml – a to dům, barevnu, menší dům s mandlovnou a stodolou, zahradou při domě, vohradou za zahradou, též okolo Labe ležící okršek a pole výměry 4 1/4 strychu za 1110 zl.

Po jeho smrti prodali dědicové 18. dubna 1751 dům za 1500 zl. Štěpánovi Valáškoví. Od vdovy Marie kupuje dům dne 27. května 1788 za 250 zl. Štěpán Valášek.

Od 18. Novembris 1808 dům drželi František a Františka Valáškoví, od 30. května 1848 za 6398 zl. Josef Kratochvíl, od 31. července 1862 za 6400 zl. Eduard Adolf Malburg, od 17. srpna 1878 Albrecht Malburg.

Dům Sachsovský

Čp. do roku 1780:	115	Čp. po roce 1780:	62
Ulice		Poloha v katastru	
Výměra		Číslo parcelní	

Stručná historie:

Výstavné hospodářství, na svou dobu bohaté.

24 strychů polí, později přikoupeno dalších 6 strychů od Matěje Sehnoutky z Holohlav. Původní úrok Jiřský i Havelský 38 gr., z přikoupeného roční úrok 12 gr. Desátek z krávy 1 gr. a z domu 1 gr.

Č.	Chronologie majitelů	Způsob nabytí	Způsob užívání	Způsob zcizení	Datum změny	Cena
1	Alžběta, vdova po Michalu Volkovi	dědictví koupě	Zřejmě vdova s malými dětmi, jež manžel osvojil.	svatební smlouva	1681	
2	Tobiáš Kroupa	sňatkem	Předal již plnoletým dětem živnost, jak ji sám držel.	předání	1709	
3	Jan Jakub Kroupa	převzetí	Rychle prodává s celým vybavením, asi zde bylo provozováno i barvířství (vany a kádě). V tzv. přístavku ke stavení jsou uvedeny 2 klisny, valach, hříbě, 4 krávy, 3 husy, 2 vozy, pluh s radlicí, hák (orací); stůl, kamnovec, 2 židličky, chlebová díž, stoleček, 2 putny, 2 vany, 2 kádě, 3 škopky, moučnice, truhla pro vaření, 2 kozy (krbové), železný hák v kamnech, rožeň a pohrabáč v ohništi.	prodej	23. 8. 1709	192 zl. 51 kr.
4	Vilém Brandstetter	koupě	Hospodářství, barevna a mandlovna v menším domě, stodola, zahrada u domu, ohrada se zahradou, pozemku u Labe a pole 4 ¼ strychu.	prodej	14. 2. 1719	1.110 zl.
5	Jan Fryml	koupě		dědictví	?	?
6	dědicové	dědictví		prodej	12. 4. 1751	1.500 zl.
7	Štěpán Valášek	koupě		dědictví		
8	vdova Marie	dědí		prodej	27. 5. 1782	250zl.
9	Štěpán Valášek	koupě		dědictví	18. 11. 1808	
10	František a Františka Valáškoví	dědictví		prodej	30. 5. 1848	6.398 zl.
11	Josef Kratochvíl	koupě		prodej	31. 7. 1862	6.400 zl.
12	Eduard Adolf Malburg	koupě	Zakladatel rodu Malburgů, konvertita Mautner rozšiřuje svůj podnik. Přibližně ve stejné době koupil toto stavení a dům čp. 7. V domě čp. 6 v přízemí byla „likérka“ a v 1. patře byt majitele.	dědictví	17. 8. 1878	
13	Albrecht Malburg (syn)	dědictví	Výnosná výroba likérů a řady dalších potravin a chemikálií. Zřejmě se na dědictví podíleli i další sourozenci.			

Ing. Lubomír Kupka

PODĚKOVÁNÍ

Vedení Penzionu ve Smiřicích (sídliště gen. Govorova) – vzhledem ke čtvrtletnímu vydávání Zpravodaje poněkud opožděně – děkuje učitelům a žákům Základní umělecké školy ve Smiřicích za vánoční vystoupení pro obyvatele našeho penzionu dne 17. prosince v restauraci Sluníčko ve Smiřicích. Současně děkuje i těm firmám, které svými sponzorskými dárky přispěly k pěkné atmosféře této akce. Poděkování patří: Městskému úřadu ve Smiřicích, Smiřické lékárně, Potravinám pana Brože, firmě PERFECT, Kadeřnictví pí Zápařkové a pí Hájkové i firmě STEBAU z Jaroměře.

Vedení Penzionu ve Smiřicích, sídliště gen. Govorova

INFORMACE Z KULTURY

☞ Dá se říci, že téměř přesně před deseti lety – ve středu 13. ledna 1988 – se sešla koordinační komise pro rekonstrukci a přístavbu sálu Dvorany. Komise při tomto zasedání nedošla ještě ke konečnému návrhu úprav.

~~~~~

☞ Letos – o 10 let později – v úterý 27. ledna 1998 proběhla kolaudace rekonstruovaného sálu Dvorany. Od začátku března už zde probíhají kulturní akce – na některé už je předem vyprodáno.

~~~~~

Dvorana už slouží svému účelu!!

Po celkové důkladné rekonstrukci se dostavila pro smiřické občany – i pro ty ostatní – dlouho očekávaná událost. Dne 6. března 1998 v 18,00 hodin byl slavnostně otevřen široké veřejnosti modernizovaný krásný sál Dvorany – centrum kulturního vyžití smiřických obyvatel a lze pevně věřit, že i pro mnohem širší oblast obyvatelstva. Lze doufat, že sál Dvorany se stane součástí novodobého rozvoje města Smiřic a otevře pro vás, občany ze Smiřic i z okolí, zcela nové možnosti v prožití volného času.

Stánek je to velice krásný a dýchá nejen novotou, ale i spoustou možností pro vás – nejmenší diváky a posluchače, i pro vás již obezřetně prožívající výhody a úskalí pracovního procesu a v neposlední řadě i pro vás, starší a poněkud více pokročilé a zkušené občany. Věříme, že pro každého se najde důvod P R O Č přijít – jen si najít ten svůj – či ještě lépe – ty své pořady.

Abychom vám usnadnili výběr, dovoluujeme si vám nabídnout informaci o připravovaných pořadech pro první pololetí letošního roku i v našem smiřickém Zpravodaji.

Ludmila Trávníková
ředitelka MěKS

Ing. Lubomír Kupka
starosta města

Přehled o akcích, které se již ve Dvoraně uskutečnily:

- 5. března 1998
  - volná prohlídka celého objektu
- 6. března 1998
  - slavnostní otevření Dvorany

- volná prohlídka celého objektu
- uvítání účastníků a předání drobných dárek všem příchozím
- slavnostní zahájení provozu s projevem starosty města
- koncertní vystoupení známé královéhradecké skupiny LOKÁLKA

14. března 1998

Dětský karneval s názvem ČARODĚJNÁ JÍZDA

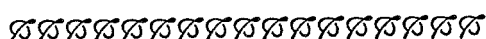
- pestrý a veselý karnevalový rej masek
- putování pohádkami za zakletou princeznou
- písničky z pohádek, hry a taneční soutěže
- vyhodnocení a odměnění nejlepších masek

28. března 1998

I. PLESOVÁ DVORANA

Pokud vyjde Zpravodaj před 28. březnem, musíme vás upozornit na to, že na ples už je zcela vyprodáno!!

- k poslechu a tanci hraje orchestr JH Septet pod vedením Jiřího Hasala
- bohatá tombola
- slavnostní předtančení

A co se připravuje??

27. dubna 1998 – v 8,30 a v 10,00 hodin

Představení loutkového divadla ELF Praha

O KALIFU ČÁPOVI

- poutavé, místy však i trochu strašidelné zpracování klasického pohádkového příběhu

30. dubna 1998 – 20,00 hodin

Taneční zábava s noční soutěží „O první smířickou čarodějnici“

Motto: **OD PETROVÝCH KAMENŮ AŽ K NÁM**

- hraje taneční soubor Dr. Havrdy
- uvádí a soutěž moderuje Petr Hoza, moderátor rádia LIFE
- vítězná **PRVNÍ SMÍŘICKÁ ČARODĚJNICE** obdrží mimo tradičních cen i finanční dar 999,- Kč v hotovosti!

10. května 1998 – od 16,00 hodin

DEN MATEK – PRO ŽENY ZDARMA!!

Podvečerní hudebně zábavný pořad nejen pro ženy

ŠARMstudio ženám

- módní přehlídka ve třech samostatných blocích významného pardubického módního studia
- vystoupení show dua Andromeda Praha
- večer moderuje a zpívá Dodo Slávik (člen a moderátor skupiny Velkopopovická kozlovka)

5. června 1998 – v 8,30 a v 10,00 hodin

O CHYTRÉ KMOTŘE LIŠCE

tradiční pohádkové téma zpracované do půvabného „minimuzikálu“

5. června 1998 – od 18,00 hodin

Hudebně zábavný pořad souboru ing. Kosiny určený především pro starší a pokročilé

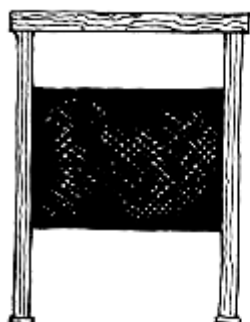
HAŠLERKY

aneb

DOSTAVENÍČKO S KARLEM HAŠLEREM

- vyprávění o životě a osudech známého českého skladatele
- připomínka jeho výlučného humoru
- nejznámější a nejkrásnější písničky z jeho tvorby

(LT)

Co je nového ve škole?

Ve dnech 30. a 31. ledna tohoto roku se uskutečnil v ZŠ Smiřice zápis dětí do 1. tříd. Většina rodičů přivedla své děti již v pátek odpoledne.

FOTO: Václav Prostředník

Zápis nových prvňáčků probíhal tentokrát netradičním způsobem. Děti mohly při této příležitosti předvést svoje pohybové, pěvecké, řečové, pracovní i výtvarné dovednosti. I když byla příprava pedagogických pracovníků tentokrát náročnější, společně se shodli na tom, že námaha stála za to!

Děti si zasoutěžily a zároveň mohly ukázat, co dovedou a na co se těší. Za své výkony obdržely drobné dárky.

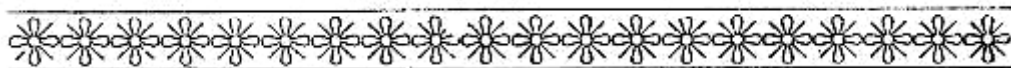
Zapsáno bylo celkem 78 dětí a už dnes se můžeme těšit, jak v září zasednou ve smiřické škole do lavic noví žáčkové.

Vedení ZŠ ve Smiřicích děkuje za pěknou spolupráci oběma mateřským školám. Poděkování však patří také sponzorům – společnosti AG COM, s.r.o., p. Zuzaně Hudákové z prodejny AZ, majiteli prodejny potravin p. Pavlu Brožovi a místnímu podnikateli p. Jiřímu Juričkovi, kteří poskytli finanční příspěvky, za které mohla ZŠ připravit drobné dárky pro budoucí prvňáčky.

Vedení ZŠ Smiřice

POCHVALA

V úterý 17. února 1998 začalo na smiřickém nádraží hořet. Požár zpozorovali dva žáci základní školy – Petra Nepokojová ze 3. třídy a Ladislav Matica z 1. třídy. Pochvala jim patří za to, že požár ihned oznámili.

Motto:

Kolik řečí znáš, tolikrát jsi člověkem.

Na smiřické základní škole pomáhají k naplnění tohoto rčení tím, že žáci se mohou přihlásit k výuce jazyka anglického a německého (o ruský jazyk není zájem!).

V současné době je možnost podívat se prakticky skoro do libovolné – blízké i vzdálené – země (určitým omezením je jen obsah našich peněženek). Pobyt v cizí zemi pro nás může být snadnější, pokud známe tamní jazyk a nebo alespoň některý ze světových jazyků. Mohli si to ověřit i žáci z naší smiřické školy. Na začátku prosince 1997 se přihlásilo ze školy 5 žáků na zájezd do Londýna – jeli společně se svou pí učitelkou Alenou Pozanovou. Smyslem zájezdu nebylo jen poznávání pamětihodností Londýna, ale i ověření si svých znalostí angličtiny.

Žák 7. C zdejší školy Vojtěch Kučera se podíval dokonce až do Ameriky – i on si mohl ověřit význam znalosti cizích jazyků. Jeho rodiče se zúčastnili reklamní soutěže firmy Duracell a vyhráli hlavní cenu – zájezd do New Yorku pro dvě osoby. O tento zážitek se podělili i se svými dětmi, kterým přikoupili letenky. Jejich zájezd se uskutečnil koncem září 1997 a rodině se splnil sen, o kterém sní i mnoho dalších cestovatelů.

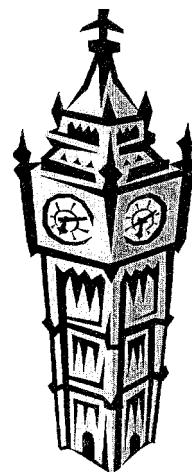
Přečtěte si několik poznatků a postřehů 3 žáků ZŠ z návštěvy světových metropolí:

Londýn

Je 29. listopadu 1997. Čekám s ostatními dětmi na autobus, který nás má dopravit do Londýna. Přejíždíme hranice s Německem, Belgií a Francií. Ve francouzském přístavu Calais na nás čeká trajekt a odváží nás dál přes průliv La Manche do anglického přístavu Dover a pak nás čeká konečně Londýn. Brzy ráno 1. prosince jsme v cíli.

První den jsme strávili v Rockovém muzeu, kde byli známí zpěváci a skupiny, všichni z vosku – i Michael Jackson, John Bon Jovi, Tina Turner, Fredy Mercury a Beatles. U každého z nich jsme si ze sluchátek poslechli jejich písničky.

Dále následovalo známé náměstí Piccadilly, na kterém je velká kašna. Naproti ní se nachází obrovský dům, který je ze značné části pokryt neony. Pak jsme šli k věži Big Ben, k níž je připojen parlament a poblíž je Westminsterské opatství.

V šest hodin večer jsme jeli na parkoviště do čtvrti Bexley, kde si nás vyzvedly rodiny, u kterých jsme bydleli. Pro mě a moji kamarádku přijela devěťadvacetiletá Alison, která byla rozvedená a měla dva syny. Její dům byl docela velký. Prostředí v něm bylo velmi příjemné.

Druhý den jsme navštívili muzeum Madame Tussaud's. Zde jsou známí herci, politické osobnosti a také celá královská rodina. Můžeme zde také vidět, jak dříve v Anglii vypadaly věznice a mučící nástroje. Spatřit zde lze i jezdící taxíky, do kterých usednete a projíždíte se dřívější dobou bohatých lidí a různých kejklířů. Také jsme byli v Námořnickém muzeu, kde je možno si vyzkoušet pod tlakem vody něco spravit, vyťukávat Morseovu abecedu aj. Odtud jsme šli k nultému poledníku. Na tomto místě bylo vzrušující skákat z jedné zemské polokoule na druhou. Odpoledne jsme se projeli londýnským metrem.

Třetí den jsme šli kolem katedrály sv. Pavla a měli jsme velké štěstí. Právě odtud vycházela královna Alžběta II. a princ Charles, protože uběhlo 300 let od požáru snad celého Londýna. Také jsme navštívili Národní galerii na Trafalgarském náměstí. Tohoto náměstí jsem se úplně lekla. Všude létala spousta holubů a ještě tam pro ně prodávali zrní. Bylo to hrozné, lidé byli přímo tímto ptactvem zavaleni. Odtud jsme zamířili k Buckinghamskému paláci, k Hampton Court Palace a dále k známému mostu Tower Bridge. Myslím si, že toto město obdivuje určitě mnoho turistů. Nejen pro jeho historické památky, ale i pro dnešní pozoruhodnost.

Martina Juričková

Nekonečná cesta Londýnem

Bylo okolo sedmé hodiny ranní, když nás světlo pouličních lamp Londýna doslova nutilo otevřít stále ještě ospalé a nechápající oči.

Mnozí z nás teprve doháněli to, co v noci zameškali a někteří si teprve uvědomovali, že nás čeká osmihodinová procházka nestárnoucím a krásným Londýnem. Další se teprve vzpamatovali z únavné cesty trajektem.

Na procházce Londýnem jsme samozřejmě nemohli minout slavný Big Ben, Buckinghamský palác, stárnoucí, ale přesto nádherné Westminsterské opatství, kde se vdávali a ženili mnozí z britských monarchů, někteří z nich jsou tam i pochováni.

Ke svým, jakoby druhým rodičům, jsme se vraceli zcela unavení a hladoví z dlouhé procházky Londýnem. Následující dny jsme strávili, jak jinak, než v Londýně. Zhlédli jsme muzeum rockových hvězd, Trafalgarské náměstí, stáli jsme zároveň na západní a východní zemské polokouli, viděli jsme muzeum voskových figurín a další památky Londýna.

Naše dlouhé očekávání se pomalu naplňovalo. Právě v těchto dnech, před Vánoci, je Londýn nejkrásnější a nejzajímavější. Nevšední výzdoba byla přímo kouzelná jako z pohádky.

Asi největším zážitkem pro mě, ale myslím si, že i pro ostatní bylo to, že jsme viděli hned dvakrát za sebou prince Charlese a královnu Alžbětu II.

Na každém kroku jsme se setkávali s důkazy toho, jak lidé v Anglii milovali, milují a milovat budou princeznu Dianu. Věta: „Svíčka dohořela, legenda nikdy nezemře.“ – není jen holou frází, je důkazem toho, co tady Diana nejen pro Brity, ale i pro všechny lidi na světě znamenala.

Zážitky a vzpomínky zůstanou v nás, v našem srdci. Myslím si, že se to každému z nás líbilo a i já konečně mohu prohlásit: „Stálo to za to.“

Jana Černá

Trip to New York City

Koncem září minulého roku podnikla naše rodina výlet do New Yorku. Z Prahy jsme nejdříve letěli letadlem Boeing 737 letecké společnosti Air France do Paříže. Z letadla byl pěkný pohled na Německo a Francii. Po asi 90 minutách letu jsme přistáli na pařížském letišti Generala de Gaula.

Dále na západ jsme pokračovali letadlem Boeing Airbus 747, do něhož se vejde asi čtyři sta pasažérů. Letěli jsme ve výšce 32 000 stop (tj. přibližně 10 400 m) rychlostí asi 850 km za hodinu. Trasa vedla nad Anglií, pokračovala okolo jižního cípu Grónska nad Kanadu. Let byl příjemný, čas jsme si mohli krátit poslechem rádia a sledováním videa. Cesta trvala osm hodin a časový posun mezi New Yorkem a Prahou je šest hodin. Po přeletu

na letiště Newark v New Jersey jsme odjeli pohodlnou limuzínou zn. Cadillac do hotelu.

Bydleli jsme vedle Broadwaye, což je nejslavnější ulice v New Yorku. Táhne se od jižního cípu Manhattanu skoro dvacet kilometrů na sever. Bylo již pozdní odpoledne, a tak jsme se vydali jen na krátkou procházku. Po Broadwayi jsme došli na Times Square, které je každou noc osvětleno velkým počtem reklam. I přesto, že byl skoro večer, bylo všude živo a cestou jsme potkávali davy spěchajících lidí. Zpět jsme se vraceli po Osmé avenue, kde nás zaujalo to, že v každém bloku bylo spousta obchůdků s různým zbožím, které byly otevřeny snad celou noc. Vrátili jsme se do hotelu. Udivilo nás, že tam nebylo třinácté patro, ani pokoj číslo tři a třináct. Američané jsou prý pověrčiví a nikdo z nich by se v takovém pokoji neubytoval.

Druhý den po snídani nás čekal průvodce s limuzínou. Čekala nás cesta po Manhattanu, jedné z pěti čtvrtí města New Yorku. Nejprve jsme zajeli ke Kolumbovu okruhu na jihozápadním cípu Central Parku, kde je socha objevitele Ameriky. Pokračovali jsme k Lincolnovu centru, kde je Metropolitní opera, orchestr, balet a umělecké školy. Další zastávkou byl dům Johna Lennona a Strawberry Fields, což je kousek parku, který věnovala městu Lennonova žena Yoko Ono. Pokračovali jsme dále na sever ke katedrále svatého Jana – největšímu gotickému kostelu na světě. O několik bloků dále je studentská čtvrť, ve které je slavná Kolumbijská Univerzita. Projeli jsme kolem knihoven, přednáškových budov, studentských kolejí a domů s byty profesorů směrem k pobřeží, kde jsme se zastavili u památníku generála Granta. Naše další jízda vedla černošskou čtvrtí Harlem na severu Manhattanu. Zpět jsme se vraceli po východní straně Central Parku, kterou tvoří Pátá avenue. Část ulice se jmenuje Muzejní míle, protože zde najdeme plno muzeí. Tato oblast kolem Páté avenue je jedna z nejhonosnějších částí Manhattanu, bydlí zde nejbohatší lidé a jsou zde nejluxusnější obchody s nejvyššími cenami.

Další naší zastávkou bylo Rockefellerovo Centrum – skupina devatenácti mrakodrapů na ploše deseti hektarů. Po Páté avenue jsme se dostali až na Washington Squares s Vítězným obloukem a New Yorkskou univerzitou. Odtud jsme pokračovali k Brooklynskému mostu, po němž jsme přejeli East River do Brooklynu, z jehož břehu je nádherný pohled na Manhattan.

Vrátili jsme se do Downtown, což je jih Manhattanu. Projeli jsme čínskou čtvrtí, dále čtvrti Soho a Greenwich Village. Naše pouť skončila u budovy World Trade Center – Světového obchodního centra. Dvě věže vysoké 450 metrů, nazývané dvojčata, se staly jedním ze symbolů města. Na jižní věži je vyhlídková terasa a otevřená plošina na střeše, z níž je nádherný výhled na celý New York. Cesta výtahem do 107. patra trvá asi jednu minutu. Nádherný zážitek je umocněn ještě

návštěvou kina, kde se v představách proletíte vrtulníkem nad celým Manhattanem. A tím končí jeden báječný den v New Yorku.

Další den jsme podnikli celodenní výlet k soše Svobody. Metrem jsme dojeli k World Trade Center, odkud bylo již blízko k přístavu v Battery Parku. Lodí jsme dopluli na Liberty Island, na němž stojí symbol Spojených států – symbol Svobody – měděná socha vysoká 46 metrů (s podstavcem 93 metrů), který je darem francouzského lidu (návrh vytvořil známý stavitel Eiffel). Socha je dutá a po příkrém točitém schodišti jsme se dostali až k okénkům v čelence. Je opravdu zajímavé prohlédnout si útroby této sto jedenáct let staré dámy.

Nádherný pohled na sochu Svobody byl také z lodi, která nás z ostrova Svobody odvezla na Ellis Island, kde bylo v minulém století zřízeno sběrné středisko přistěhovalců, které sloužilo až do roku 1954. Bylo zde zaregistrováno více než dvanáct milionů příchozích. Nyní je zde muzeum přistěhovalců. Po návratu lodí na Manhattan jsme metrem dojeli do hotelu.

V pondělí jsme si udělali pěší výlet po Midtown tj. středu města. Nejprve jsme se vydali po Osmé avenue na jih směrem k Madison Square Garden, což je proslulá hala, kde se odehrávají největší sportovní, hudební a politické události v New Yorku. Na protější straně ulice je hlavní poštovní úřad. Naše další kroky směřovaly na květinový trh Flower Market – obrovské tržiště, kde si může každý v kteroukoli dobu koupit čerstvé i sušené květiny. Dalšími cíli naší cesty byly: veřejná knihovna – Public Library s deseti miliony svazků a dvaceti jedním milionem

dokumentů, dále velkolepá stavba nádražní budovy Grand Central Terminal, jeden z nejkrásnějších mrakodrapů Chrysler Building a dále Daily News Building – místo, kde se filmoval Superman. U východního pobřeží se hrdě tyčila budova OSN, kde jsme ve velkém množství vlajek dlouho hledali tu naši. Vraceli jsme se po čtyřicáté deváté ulici do hotelu. Na odpoledne jsme si naplánovali návštěvu Info Quest Center – technického muzea v budově AT&T. Bohužel tato firma změnila adresu, takže místo prohlídky technického muzea jsme navštívili obchodní dům Macy's.

Hned po setmění jsme šli k Empire State Building. Budova byla postavena v roce 1931 a dlouho byla nejvyšší v celém městě. Je vysoká 381 metrů. Rychlovýtahem jsme vyjeli do osmdesátého šestého patra a již jsme se mohli pokochat pohledem na noční velkoměsto. Měli jsme štěstí – bylo jasno a výhled byl neomezený. Plni nádherných dojmů jsme se vraceli rozzářenými ulicemi do hotelu. V úterý odpoledne nás čekal ve dvě hodiny odjezd na letiště. Poslední dopoledne jsme proto ještě využili k návštěvě nejstaršího a největšího muzea v New Yorku – Metropolitního Muzea umění. Zde nás nejvíce zaujaly egyptské sbírky s kompletně znovu vystaveným chrámem Dendur, který byl převezen do Ameriky při stavbě Asuánské přehrady. Naši pozornost upoutaly také sbírky afrického umění, umění Oceánie a Jižní Ameriky. Důkladná prohlídka muzea by vyžadovala mnoho času, my jsme však měli k dispozici pouze dopoledne, a tak jsme si celé muzeum nestačili prohlédnout. Přesto na nás zapůsobilo úchvatným dojmem. Plni zážitků jsme se vrátili k hotelu, kde na nás již čekala limuzína, která nás odvezla na letiště.

Letadlo startovalo po páté hodině, naposledy jsme okénkem zahlédli mrakodrapy na Manhattanu a sochu Svobody. A již jsme letěli vstříc noci. Ráno nás uvítala Paříž a pak již Praha. Tak skončil náš báječný výlet!!!

Vojtěch Kučera

Následující článek byl upraven z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů – byla vymazána data narození a adresy dětí a přesná data sňatku a bydliště snoubenců.

Z MATRIKY MĚSTSKÉHO ÚŘADU

*****

Děti

narozené v období od 16. listopadu 1997 do 28. února 1998:

---

1. s trvalým bydlištěm ve Smiřicích a v Rodově:

Martin Knap
Jaroslav Jánský
Beata Čurejová
Michaela Vondráková
Michal Mareš
Gabriela Hažvová
Jan Morávek
Antonín Michálek
Filip Jermann

2. s trvalým bydlištěm v Holohlavech:

V daném období (a ani v minulém období) se v Holohlavech nenarodilo ani jedno dítě. Za posledního půl roku nepřibyl v Holohlavech ani jeden občanek.

Marcus Valerius Martialis - starořímský básník (žil v letech 43–104 po Kr.)

*Nikoliv žít, ale být zdravý je život.
Štěstěna dává mnohým mnoho, žádnému dosti.*

Sňatky

uzavřené v období od 16. listopadu 1997 do 28. února 1998:

únor

Luboš Slabihoudek
Lucie Válková

BLAHOPŘEJEME

JUBILANTI z období od 16. listopadu 1997 do 28. února 1998:

Jubilanti ze Smiřic a z Rodova:

93 let	Stříbrná Stanislava PhMr.	Smiřice, gen. Govorova 553
91 let	Bittnerová Růžena	Smiřice, Mlýnská 109
90 let	Malá Marie	Smiřice, gen. Govorova 574
85 let	Krumpová Marie	Smiřice, gen. Govorova 574
	Malík Rudolf	Smiřice, A. Malé 294

Jubilanti z Holohlav:

85 let	Knejpová Julie	Holohlavy, Zadní 136
	Hlava Bohuslav	Holohlavy, Zadní 138

Z NAŠICH ŘAD ODEŠLI

v období od 16. listopadu 1997 do 28. února 1998:

---

1. občané, kteří měli trvalé bydliště ve Smiřicích a v Rodově:

Kmínková Miluška	Smiřice 333	nar.: 1921	zemřeli: 20. 11. 1997
Smetana Zdeněk	Smiřice 561	1939	24. 12. 1997
Souček Jaroslav	Smiřice, Trotina 3	1916	28. 12. 1997
Jelínková Věra	Smiřice 557	1937	18. 1. 1998
Rollová Marie	Smiřice 524	1919	15. 2. 1998
Hanousek Josef	Smiřice 425	1924	27. 2. 1998

2. občané, kteří měli trvalé bydliště v Holohlavech:

Plšek Josef	Na Státní 89	nar.: 1937	zemřeli: 8. 11. 1997
Vašková Květoslava	Na Státní 87	1934	12. 12. 1997

Za OÚ Holohlavy (VV)

Stanislava Klimešová, matrikářka

Ach, to jaro...

co nám všechno přináší a za co všechno může???

Ale za všechno také nemůže – záleží i na lidech. Bylo by třeba, aby ta jarní síla v nás se nasměrovala správným směrem. Dříve narození pookřejí, provedou jarní úklid, vyjedou na kole...

Ale ti mladí zřejmě chtějí někde vybit svou bujnost. Možná že by jim pomohla třeba i posilovna. Škoda, že se ji nepodařilo zatím ve Smiřicích zřídit. Možná, že by potom ubylo poškozených dopravních značek, strhaných plakátů a zničených stromů a keřů.

Všimli jste si na Zderazi zničené lípy? Patrně nějaký nudící se hošík na ní zkoušel ostří svého nového nože. Zničil tím mladý stromek lípy (no a co – těch 300 Kč nákladů na výsadbu – co to je, když to nejde z jeho kapsy) – navíc ještě rozřezal všechny plakáty na vývěsní tabuli.

Ale proč? Jen z rozmaru? Z podivného potěšení něco zničit???

Lípa mohla růst, potěšit oko, v létě poskytovat chladivý stín, dodávat nám tolik potřebný kyslík... A plakáty?

Vývěsní plochy vznikly proto, aby mohli být občané seznamováni s úředními oznámeními, aby byli informováni o kulturních pořadech v místě i okolí. Jsou zde prostě pro pomoc všem občanům.

Ničení plakátů představuje zlobu a nepřejícnost jedince vůči ostatním. Znamená neúctu k práci a snažení ostatních. Pokud dojde k poškození vývěsní plochy, znamená to i zvýšené finanční náklady na opravy.

Možná, že by stačilo, aby si rodiče více všímali toho, co jejich děti (nebo i děti druhých) někdy tropí!!! Jednou je to pořezaná lípa, podruhé potřáhané plakáty, někdy to může být alkohol, jindy drogy a potom i trestná činnost... myslíte si, že ve vašem případě tomu tak nikdy není?!?! Aby nebylo pozdě!!!

(KM)

KANO

cestovní kancelář

Jana Masaryka 605 (budova MEDIUM – Moravské Předměstí)
500 12 Hradec Králové

tel. 049/618077
tel./fax 049/615167

Provozní doba: Po – pátek 8 – 17 hodin

CHORVATSKO

ostrov KRK – letoviště BAŠKA – stany

Baška, tradiční turistické středisko, které objevili čeští turisté již začátkem tohoto století. Leží na jihovýchodní části ostrova Krk. Mezi četnými turistickými centry je Baška díky své 2 km dlouhé oblázkopísčité pláži,

kultivovanému údolí, jež je obklopeno pahorky Velebitu, který doplňuje kulisu romantické zátoky, skutečným pokladem ostrova Krk.

Č. záj.	Termín	Cena za osobu ve stanu s počtem			Hromadný zájezd doprava + ubytování - 44 osob
		2	3	4	
BS1	6.6. – 13.6.	1.500,-	1.300,-	1.100,-	90.000,-
BS2	13.6. – 20.6.	1.700,-	1.500,-	1.200,-	95.000,-
BS3	20.6. – 27.6.	2.600,-	1.800,-	1.500,-	100.000,-
BS4	27.6. – 4.7.	3.100,-	2.500,-	2.100,-	125.000,-
BS5	4.7. – 11.7.	3.200,-	2.600,-	2.200,-	140.000,-
BS6	11.7. – 18.7.	–	2.650,-	2.250,-	145.000,-
BS7	18.7. – 25.7.	–	2.650,-	2.250,-	145.000,-

BS8	25.7. – 1.8.	–	2.650,-	2.250,-	145.000,-
BS9	1.8. – 8.8.	–	2.650,-	2.250,-	145.000,-
BS10	8.8. – 15.8.	–	2.650,-	2.250,-	145.000,-
BS11	15.8. – 22.8.	–	2.650,-	2.250,-	145.000,-
BS12	22.8. – 29.8.	3.200,-	2.600,-	2.200,-	140.000,-
BS13	29.8. – 5.9.	2.600,-	1.800,-	1.500,-	115.000,-
BS14	5.9. – 12.9.	1.200,-	1.100,-	1.000,-	85.000,-
BS15	12.9. – 19.9.	1.100,-	1.000,-	900,-	80.000,-
BS16	19.9. – 26.9.	900,-	800,-	700,-	75.000,-

V termínech, kde není uvedena cena s počtem 2 osob, budou po dohodě osoby slučovány, nebo zaplatí cenu za ubytování 3 osob. U hromadných zájezdů cena zahrnuje ubytování a dopravu pro max. 44 osob.

Cena zahrnuje:

- ubytování v kompletně vybavených stanech
- poplatky za vodu a energii
- služby delegáta CLK
- přihlašovací taxu

- dopravu – vlastní – parkování – 50,- Kč/den
- autobus – 1.350,- Kč/osobu
- pobytovou taxu – osoby nad 12 let – 50,- Kč/os./den
- pojištění
- stravování – děti do 12 let 690,- Kč/týden
- dospělí 1.380,- Kč/týden

Cena nezahrnuje:

Na požádání vám zašleme katalog s nabídkou dalších pobytových míst.

Pohřebnictví Voňka

zajišťuje stálou službu, týkající se sjednání smutečního obřadu

Můžete volat na tel. čísla: 0442/6079
0603211418
049/94 155

Na tato telefonní čísla zavolejte, pokud si přejete sjednat smuteční obřad co nejdříve, a je pro vás výhodnější, abychom si potřebné náležitosti přijeli vyřídit přímo k vám domů.

Většina z vás je psychicky zlomena a neví, co dělat. Stačí jen, abyste ohlásili jméno objednavatele – adresu, číslo telefonu (pokud máte), a hodinu, ve kterou bychom se k vám měli dostavit. Nabídneme vám katalog, podle kterého můžete v klidu rozhodnout, jak by měl smuteční obřad vypadat. Parte vám dovezeme obratem.

Využijte tento pro vás nenáročný způsob k sepsání smutečního obřadu. Této služby mohou využít nejen lidé místní, ale i z okolí a vzdálenějších míst. **Tato služba je zdarma!**

POHŘEBNÍ SLUŽBA – VOŇKA

vám poskytne smuteční obřad s náležitou pietou

Kromě této služby vám zajistíme kvalitní práce kamenické, nabídneme vám obaly na urny (pěkné, nerezavějící a za dostupné ceny). Zhotovíme z fotografie podobiznu na porcelánu, která se připevňuje na náhrobní kámen. Dále nabízíme velký výběr svíček, kahánek, nerezavějících svítilen, váz apod.

Pro vaši spokojenost předem zavolejte!

**ČESKÁ
KOOOPERATIVA**
DRUŽSTEVNÍ POJIŠŤOVNA A.S.

**PŘIJME DO TRVALÉHO PRACOVNÍHO POMĚRU
ZA URČITĚ ZAJÍMAVÝCH PLATOVÝCH PODMÍNEK PRACOVNÍKY**

OBCHODNÍ SLUŽBY

pro města: Hradec Králové, Chlumeck nad Cidlinou, Nový Bydžov, Smiřice

POŽADAVKY:

vzdělání VŠ nebo ÚSO

řidičský průkaz

nástup možný ihned

Písemné nabídky se stručným životopisem zasílejte na adresu:

třída Míru 94, 530 02 Pardubice

p. Petriláková

DÁLE PŘIJÍMÁME

**EXTERNÍ SPOLUPRACOVNÍKY
ZA ÚČELEM PRODEJE POJIŠTĚNÍ, KTERÉ NAŠE
POJIŠŤOVNA NABÍZÍ:**

pojištění domácností, vč. odpovědnosti za škodu

pojištění rodinných a bytových domů, rekreačních objektů

úrazové pojištění dětí i dospělých osob

životní kapitálové pojištění a úvěrové životní pojištění

kapitálové pojištění k zaopatření dítěte

důchodové připojištění

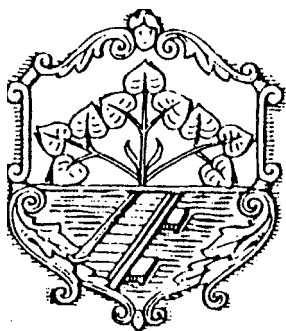
Informace: kancelář Hradec Králové, S. K. Neumanna 1257

tel.: 049/38932 p. Holmanová

Obsah:

Informace z radnice	2
Likvidace domovních odpadů – informace občanům	3
Vypalování trávy – NE!!	4
M. Volák: 9 v dějinách Smiřic – Gallasové v r. 1659	5
J. Mach: Děkanství v Holohlavech	7
Slovo starosty Holohlav	7
Zprávy Obecního úřadu v Holohlavech – rozpočet	10
Stalo se před...	10
Sdružení zdravotně postižených ve Smiřicích	11
Pár slov o smiřické tělovýchově – odpověď na článek	11
Důchodci na cestách v roce 1998	13
Ing. Lubomír Kupka: Druhý prezident (pokračování)	13
Ing. Lubomír Kupka: Historie smiřických domů – dům čp. 6	14
Informace z kultury – kulturní akce v opravené Dvoraně	17
Co je nového ve škole?	19
Z matriky Městského úřadu ve Smiřicích	23
Ach to jaro...	25
Inzerce	26

Z PRAVODAJ Smiřic, Rodova a Holohlav

Vydává Městský úřad ve Smiřicích

Odpovědný redaktor: Miroslav Volák

Příspěvky i vzkazy zasílejte na adresu: Městské kulturní středisko ve Smiřicích

Vychází nepravidelně jednou za čtvrtletí.

Tiskne: Kompakt Invest, s. r. o. Nové Město nad Cidlinou

Ve Smiřicích a Holohlavech předplatitelům donáška až do domu. Prodej v prodejnách tisku.

Uzávěrka příštího čísla do 20. května 1998

Cena jednoho výtisku 8,- Kč. Předplatné na celý rok 28,- Kč.

Náklad 500 výtisků.